

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

2

K34/84

tsēna hlōyanō.

Malatsāna ka baka la tsāna
phapanō ye a hoxa le thaka tēa
xaxwē le dikxomo a nana a yo
dula kxolē. yo moxolo xe a boya
a hwetsā ba ne Malatsāna le thaka
tēaxwē ba hoxile. Malatsi a hoxa ka
diva le masoxana ba mo latēla ni
mo a dutšexo xōisa, ba fithla ba a
lwa. & xwa fengwa ba mosatē.

Malatsāna a hoxa a yo tsēna
swazini, ba nana ba xakwa ke a
polēlo kaxove ba be ba bolēla a
sekhalaka. Malatsāna a diva e
maanō a ne xo kxōši ya
Maswazi, kaxove xa ve kwane
polelong, re fō masoxana a He
a tsēye bana ba vena. he vena xe
bana ba vena ba tsēye ba
xaxo ne He re vutane mmolelo. ba
kxōši ya dumēla. Malatsi a
nana a mo latēla a mo

S. 656₍₃₎

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

3

hwetsa Swazung. Ba nama ba
hlabana. Maswazi a thikisa Malatsana
ba fenywa Malatsi. Kamovaxo¹ xa
sebaka Malatsana hwa.

Kxosi ya Maswazi a tsena
mosadling wa Malatsana a tsalwa
"boloko". Boloko a xola a nana
a vusha. Ba Hoxa Maswazini ba
tsena xa Tsutsa. Ba xa Tsutsa ba
re mothopo wa lena ke eng?
Bale ba ke, "re ditlou" ka xove
ba tsene lenaka la Hou ba loba
Maswazi ka lona. Ba dula xa
Tsutsa. Tsutsa a ba serela lefase
mo ba ka dilaxo xa xa ba re
ke thaba - Hou. Ba dula xa xa se
bana ba xa Molokane. Boloko a
hwela xa xa a latelwa ke movaxo¹
Sekhubana.

Byale ba rila ba tsena ba
bana nana. Ba yo tsena xa
kxosi ba re ne bene nana

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

4

e botse ba na mo Moletlane
a lexo xona. Kxosi a dumela
ba nama-ba huduxe Thaba-Tlou.
Ba moletlane ba sala Maletlane
ba xa ledwaba ba tšena ka Sefate
ba axa xa Putasane ba na le
Kxobe a Hoxetsi ba Moletlane. Kxobe
ngwana Mkhondo a tswala moxobadi
lapeng la Mosate⁷ xo lapa le Leruane
ka lapeng la ngwana Noun 'a
Makhapola a tswala Melitse⁷.
Kxobe a rata Melitse⁷ a re ke
ngwanaka mmaxwe⁷ o nhlobotse
bosoxana.

Ba ya rupa, xe ba baya
Kxobe a tšeya mavinno ka mabedi
a namela. A tšeya lerumo la
Melitse⁷ a le swava ka sealla
sa xo ja. A re: "Ba ha mo diyang
Mohlale wa se Khohlo⁷". A tšeya
le lengwe boxale a bo lebisha
nthaxo a re: "Kaa-xaa a le

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

5

nyatsa. b be a tsafetsi. A ve:
"Morwaka tsaya dikxomo le
thaka tsa xaxo maso'xana, le
methepa le banyana o ye
movakeng o yo axa xoina.
Morwa wa xaxwe' a Hoxa a ya
movakeng. Moneina Kxobe a
hwa xo ba a nthisa ^{morwa} ngwana
wa xaxwe'. Ba bitsa Meletsi
xore papaxwe' o biditswe a He'
xal. Xe a le ka ntlong ba
re' buia lebati le' weina
moxobadi re tsine re mo ntho'
phutha. Xe a re ke buia
lebati la pala a boya ka
sa movaxo a re Meletsi buia.
Meletsi a le buia botse. Ba
tsina ba phutha kxosi yela.

Yo moxola a laetsa xore ba
yo xapa dikxomo movakeng
tse meletsi a di filweng ke
mokalabye'. Meletsi ave, Papa

5.656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

6

xa a ka a re ke a mpusa. Dikxomo
o mphile ka seatta sa xaxwe. Ba
boya ba re o xana le tšona o
re ke filwe ke papa. A vomela
la bobedi a xana. Ba tšwa diva
xo yo thopa dikxomo. Ba hlalana.
levumo lela la ntšila ya xo leba
xodimo la patlwa xo bolaya.
lela la Melêtsê la bolaya kudu.
Ba ba fenyana.

Melêtsê a Hoxa fao a ya
a axa xa letwatsane, a fihla
a duta Kxantsi le Marabastad,
Kxantsi le thaba ya mahlokolo,
a e lebêlêla bosobêla.

xwa hwa morwaxe⁷
Mathêtha. Mathêtha a hwa a
tswetše Thipa le Mmamavêna.
Byale Melêtsê a beya Motloxolo
Thipa boxosi le Mmamavêna.
Melêtsê a re xa ke vate e
monyane a busa morwa

S. 656_(3*)

K34/84

E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

7

waka e moxolo. Melitšé a Hoxa
a bitšwa, mmušo wa swarwa
ke Thipa.

xo Thipa a busa a boina
xone xo busa mokale thokong we.
Thipa o be a sa rate Mokale
byall a diva maano a xo
mmolaya. Ba vapa lesolo
Thipa a ve: "masoxana aka le
a xaxo a ve yo vaka diphoofofo
di tlé xae ve di bolaye".
Mokale a dumela. Masoxana a
tswa. Byall Thipa a diva
maano xone a huduxe xona
mowe xone a yo tsya motse
wa mokale. Xe ba fihla lesolong
ba sa xoditse mollo masoxana
a Matibele a fihla masoxana
a xa Mokale. Ba ba hlaba
ka mavnimo kaxove ba xa
mokale ba be ba e Kettle
ba lahile mavnimo fase.

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

8

Ba ba bolanya bale ba xa
Mokale beu thšabas ba thšabēla
xo ba xa laka. Ke xe ba tšena
moring wa xa Mokale, ba o kxoba
Ka maxorana a bona ba ve.

"Thipa se - tšena ka wa balata
wa bo matse - Mokale - wa - hsoatane.
Ke mohla, ^{ba tšena Marabastad,} ba xa Cwangwa le
ba xa Mokwatto, le ba xa Mmatli
ba Ha ba lothša, le ba xa Masenya.
Ba dula Marabastad. Thipa a hwa
a tswetse Sebasu.

Sebasu a tšwa diva a
ya xo hula ba xa dikxale. Byale
ba xa dikxale ba ba tšwēlēla
ka moraxo ba hwetšū Sebasu
ba mmolaya. Xe ba monolaili
wa bayēla xal.

Sebasu a bēlēxa Maraba
wa pele. Maraba le yēna
a tšwa diva ba yo hula
xa Matlala. Ba xa Matlala ba

S. 656₍₃₎

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

9

ba kwa. Mme Kxosi ya ba lalēla.
Ba xa Mavaba ba boya ba thāba
ba ha xae ka kitima. Xi a fihla
xae ka xo thōxa le xo lapa a
hwa a belexe Phatta-phatta. U be
a akotse. Phatta-phatta e be e salē
e monyane. Byale ba Kxetha
rangwane a Moxatiki a bo Mavaba
moratho. Bana ba nguana
Maaxane wa Bokone. Byale ba
nēva xore Phahla-phahla a rupe
xe a rupile a dula setulong.
Rangwane 'axwe' a ba le lekwalawa
morwa-kxosi a tšeya marumo a
we rangwane o xana ke bušē.
Ba hwa le rangwane 'axe, a
thabēla xa Momona. Ba xa Momona
ba ve ve ka se-bušwe ke ke
Kxosi e ntho, ve rata e thwens.
Ba be ba rata Ramokatikiti.
Dikxosana kamoka bo Tibane
le bo Molwēla le bo Mahlomotsa

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

10

le bo Mompem le bo Moxopa
ba neta xone xo busi ngwana
wa Mavaba, phahlahla a busa.
Xwa ha Maponno a xa Mosekatse
ba mo nakelila xa sebiti. Xe ba
mo raketse a re: "basadi le
nthale¹ moraxa, kaxone e be e
le motho wa boina yo motelle.
A bolaya lepono ka thosa ba
mo fa tsela ba thosa. Ba tsiba
le basadi kamoka mapono a
feta. A ha a boya xape¹. Ba
hwetsa phahla-phahla a
bolaila rangwane 'axwe'
mahlomotsa. A mo nakelila
matseng a fisha motse wa
mahlomotsa. Rangwane 'axwe
a re: "U mphiselltsa ka mollo¹
nkabe o nthabe o mpalaye¹ ka
lenumo". Maponno a tla a
thabela leweng. Xe a le leweng
ba tsiba byang byadintlo le

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

//

makhuba a didibêlô ba a fosä
ka leweng le Kxosi e tšeneng
xo loira. Xwa phetwa sello¹ sa
rangwane a xaxwe¹. Xe a rei
"mollo¹ söwe le yena a hwa
ka mollo¹. U be a tšene le basadi
ba a ba natang le bana ba
bōna.

Kxosi a laela xone monwaxe
Maraba wa pele boledi le image
ngwana moxosi ba e lexo ba
masate¹ a se tšene le bana leweng
a mmeya hako¹ Kxakala xotea le
monwa waxaxwe¹ anthe ke xōna a
ba pholosa. Xwa pholoxa Mololela
vaxxolo a bo Mikael le monaxabo
le mokxotte le makxapletsä.

Maraba wa boledi a xola
a busä. Ka lapeng le lexolo
a tswala Raesetsä yo a tšerwerero
xa Masemola le monwa wa
xo tšwa xa Zeffu, le Makatsela

S. 656^(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

-12/

656

K34/84

mašimane a moshu wa lapa
le lexolo la ngwana Kekana.
Makxowa a ba fišelešä ka mollo.
Byale xwa pholoxa bo Makatakele
ba Hoxa ba ya xa Mphahlele le
Sekxopetsane wa xa ngwana
Mphahlele wa morwa Makatakele
le Jonathan le ngwana Molela.
Ba duka xa Mphahlele. Ge re le
bahlanka ba hlola metse ya
Nkwana Kxauſi le Makotopang.
Kxauſi le bo Piteng asa Mampa.
Ba di is xa Mphahlele.

Dirêšö kã maxoši a Matebele
a re šetsing re a boletše.

Melitšé

Ke Melitšé lethamara Se-tema
mekodla e sokela, Soveve - Sovele
Kupi Selema - mekodla e sokela
na lapa se yago mekodla
e ya lenywa. So melembe a
hibane Sovele - Kupi.

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

13

K34/84

Mathetha

Mathetha a ko Demase.

Thipa

Ke Thipa sesua abo bothikate
Madla-tesolo a bo Tjile. Thipa
tsena ka metse ya Balata ya
bo Mokale a Leswatana.

Manaba i

Ke Manaba a sekwala noxa a
petla ba xa Moloxadi. Ke Theleba
a ramaoto a dithsipi, xa ba
leme o ba thibetsa ka selipe Theleba
a ramaoto. U diva macano a xo
metsa kxosi le ngwana ntlwaneng
a xa Mothiba.

Phahlaphaha.

Ke Lephahlaha Mmata ngwana
mavimo a mantši kxalka ke
lwa le mang xo bo ngwana
kwakwa maxosi kwa tsatsing

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

14

Ke a feditšē. Ke lli' bo Kxabe
le bo Lexadinana.

Maraba II

Ke Maraba 'a Sekwala, Ke Morwa
Sethula Tlou Ke Sexoxovi sa
Mangwana. Ke mafonafonane
monasethula ditsebyana xa di
makatakela

Ke Makatakela 'a Tenna sebata
se bohodu. Bata se lle manamane
xa Thoka. Ke lepe' sa bo polase
makxoxanya 'a dibata naxeng,
mexeng ya bo hlaijane a
Mabalane. Ke moxwe' phalala tsä
boxweng di a ya mehlapeng
xa bo lepōvō di makxwatša. Ke
motswala 'a mmalesiba pududu
ke moxatsä makxola le mmatselane
Sekxopetsane.

Ke Sekxopetsane sa ngwana Mphaliki
ke setlopo se jeta Ngopane. Ke
mmamoraswa a Ngopane setlopo

S. 656₍₃₎

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

15

Ke mokebe' a noka ya ^{K34/84} maxolobihla.
Sevite mmantsoxwana a Makhwatha
le Matsela. Nonyana maila xo
Kxongwa a Kxongwa xo Bora madimo
U ile xe a Ha fenyi Matsotsa le
Makxatla a Kxobokane, mokekolwana
wa' Lemong a Lexa.

Lenyalo' ka xane xa Matebele.

Lenyalo' ke leboka le mašimane
xoba ngwananyana a tšenang
bonna xoba basadi. Ngwananyana
o swanetsē xo bontšā hlomphe xo
metswalle' ya xaxwe' ka molao -
ka xo ba thšāba xoba xo ikhupetsā
ka koko' xe a boia yo mang
wa boia. A ka se ke a ba a
boleclisa bo - mmatswalaxē' xoba
ka leloko' leo pele ba sa ka
ba nthšā selo sa xo mo
"Khulomisa". Boia ba ya mo
hlomphe, xomme kamoka ka

S. 656_(3*)

K 34/84 E Sono

p. 1-49*

656

16

K 34/84

mmitsa nna lesōxana le tona le
hlompheya ke ba boxweng, byale
ka o mong wa ka lapeng, xomme
o thusa ba boxweng ka mesamo
e mentši. ka fao m o bitšwa
moxonyana yoo dikxomo tše a
nywetšing ka tsōna di ha tsēwa
ke moxwe aye a nywala ka
tsōna waxaxwe¹ mosadi. lenyalo
moxweng a Matebele byale ka
dilete tše dingwe ke lethabo la ba
xabo mosadi. seo se bontšwa ka
xe tsāking la lenyalo¹ xo hlabanwa
xo opelwa dikosa tsā mekodi le
xo phēpēla. xa xo na lenyalo¹ le
ka phēthaxalang ka ntle¹ xa xo
nywala (lobola) le xo fa diiso
tše e lexo tēboxo¹ ya xe batwadi
ba mothepa ba ha hloka ngwana
wa bona.

Mehuta ya Manyalo xo na le
mehuta ya manyalo¹ xave xa

S. 656^(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

17

xa Mabele. U mong o kitsiwa xo
thšabelêla. xo thšabela xa mothepa
xabo lesōxana xove le mo Tsepe.
lenyalo¹ le le byale le le thšwa
ke mekwa e mentsi. Tabataba le
thšwa ke xe batswadi ba moimane
xoba ngwananyana ba xana
xe mothepa le lesōxana ba tšerjana
xaxolo ka baka la boloi, lehlōyo¹, xo
tšwafa xoba boithswavo¹. Mohlomong
lenyalo¹ le le byale le Ha kaobane
mothepa a kxanyoxile lesōxana
le diwa matete kibeng, dikopelong
le ka xo kxanyoxa botse bya
xaxwe¹. Mothepa o itšiša xo - lesōxana,
xomme lesōxana ka xo boia e
le motšo yo a sa tšebeng le mo
laetšê xove a thšabelêlê xo yena
xae. Ngwananyana o thšabela
a le ke xa a ya xabo lesōxana
xe a fithla o ya kokota
xomme xe ba mo dumela

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

18

656 1

K34/84

o ba botsa lenica la xaxwe⁷ le xove
o Hile xo fala maxoxo¹ a mokete²
a bitša lenica la nguana e
manyanane ka lapeng. Ba ha nama
ba tseba xove o nyakang, xomme
xe xo na le masoxana a mantši
ba ha bitšwa xwa botšišwa yo
e leng yena. ~~Ke~~ ba mo ratile
ka laina tsatsi³ le o ha nama a
vobala le lesoxana leo. Ka
moswana ba roma motho xo
tsebisa ba bo mothepa xove o mo.
Ba xabo lesoxana namile ba ya
nywala xomme ya nama ya ba
lenyalo⁴ a xoxa. Xe ba bo
mothepa ba sa vate ba ya
mo tšya ba mmoetsa⁵ xae xo fihla
a hloboxa lesoxana leo. Xe le
lesoxana le mo sentše ba ha re
le kxeetše kobo⁶ ya vena, fao xo
šupa xove ba mo lefi⁷, xantši
xo lefya ka 'kxomo tše šupang.

S. 656₍₃₎

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

19

- xoba diintu xoba dipudi. Xe ba dumetše Kamoraxo o Ha nyalwa.
2. Mohlomong monna o ina le molato wa dikxomo xoba thšélētšé. Xe a palélwa xo lefa molato o o ba fa mosadi. Mo tabeng e byale: xe ba nywala ba nthšá xo lekaneeng.
  3. Xo nywala khunus xoba xo nywala ngwana a se a belexwe. Xe mohlomong ke se na dikxomo tsá xo nywala mosadi nka Kxopela moxwéva xore a nthušé ka thšélētšé xoba dikxomo xore ke yo nywala mo xongwe. E Ha re xe mosadi waka a belexe mothepa o Ha tséwa ke morwa moxwéva ke xo lefa molato woo. Xe mosadi wo waka a belexe bašimane fēla xōra. xo Ha Ha xo tséwa monwedi wa ngwanaka.
  4. Mohlomong mašimane o ikšhela

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

20

656

K34/84

mothepa yo a mo ratang. O
bitsa mothepa yo mong yo a mo
thsepang xove a mmotlilile le
ngwananyana yo a mo ratang.
Xomme a mmitsa a tle a bolile
le yeina. Ke ba ratane xona
masimane o botsa babo ba
name ba vevu xo yo mo
nywala.

5. Mabile a thwatsa xo nywalana
ka setswalo. Ngwananyana
xoba masimane a nyadiswa xa
malomeaxwe. Xo kwana batswadi
mo tšheng ye xomme ba bo
lesoana morwa wa boina xe
ba phethile xove mo nyatse
mosadi xa mokete, batswadi ba
ngwananyana le boina ba
botsa morwedi wa boina. Kamovaxo
ba ya nywala. Ke ba kwana
molato o ya vevu xomme
ba bo lesoana ba ketha motho.

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

21

xove a yo heisä xako tsöxama
tsütsi le ba Hilexo nywala ka
löna.

Lenywalo

Matabele ke batho ba xo nyaka
madi a löna fela Ba vatä
xo nywalana 'senye. U Ha
hwetsä motho wa xa ledwaba
a këwa xa ledwaba. Ba ve
ba diva byala xove ba kxone
xo sebanu ka senye xe manaba
a këwetsi. Ba ve motho wa kxoli
a ka se ba pholose. Xape
xo na le seka se veng
"Mondwana, songwana nteka
nkomo ke baile e sebateni".
Fa ke xove e mongwe a ka
tsiya ngwana malomeaxe
xoka rangwaneaxe. Taba e
makatsang ke xove motho
a ka se tsewe ke kxakledi
ya mmawwe, fela xa ve tsebe

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

650

K34/84

22

xore ke ka baka lang.
xe maemane a ratane le
mothepe wa xabo⁷ xobca motswatse⁷
yo a mo ratang o botsa batswadi
ba xaxwe⁷ xore o ratane le mokete⁷.
Byale papaxwe⁷ o bitsa banna
ba moise xore ka bolele⁷ taba
ye. Byale ba romela yo moqwe
xa xalso mothepe xo Kxopela
"mpyangana". Byale batswadi
ba mothepe ba mo luetisa xore
a sepele⁷ name ba sale ba
ve⁷ molato o. Batswadi ba
mothepe ba ha botsa metswalle
xore baxa mokete⁷ ke Kxale⁷ ba
-ka mo xo Kxopela ^{mpyangana} ~~sa~~
tsetse, xomme bile re ba file
xe mosadi a nyakilwe ke
batswadi le xoina xo nyako⁷
swana, fela batswadi ba se⁷xana
ba a ya xomme ba re re hila
Kxopela se⁷ sa metsi ka lebaka

S. 656 (3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

23

lona le ngwananyana o thōma
xo apana dipheba tse dintsi xo
bontšha xore byale o tšerwe.
xo nywala le melao ya xona.

Batswadi ba ngwananyana ba
ya dula ba neire xo nywala:
Morwa yo morolo yo a lebanexo
ke dikxomo tša mothepa yo
o swanetsē xo nthša kxomo.

Masadi waxaxwe? o nthša kxapa
ya metse. Tšohle tse di nthšwa
xo kitsa ngwetsi nna yo a Hoxo
ba mmako ngwana yo a ka
tsiwa xo ke morwa wa boira.

yeo ke khulofedišo ya xore
morwa wa boira o ha tšeya ngwana
wa batsēyi ba, ba ba lokišetšaxo
tša lenyalo. ke ba nyako

nyadiša wa boira yo ba Hoxo
mmelēxa. Mokxonyane o ha ve xo
batsēi, ba: "ve Hilo kxopela
pitsa ^{sexo} ya ^{sa} metse, lexo mprampua

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

24

Batswadi ba lesōrana ba Hisa
dikxomo ba lenyalo. Bakxōnyana
le meloko le boira ba nthōa
dineo xo thusa batswadi. Xe He
tsōhle di kxobokeditswe motšeta
o nomelwa xabo mothepa xa
ba batša xove ka tsātši la xove
ha ha ba nywala. Xa ba dumetše
ba ba botša xove le ka no ha.
Baxabo mothepa le boira ba
ha tsbisā ba revisāng le boira
letsatsi leo la xo nywala. Ka
tsātši bakxōmanane ba kxova dikxomo
ba di isē xabo mothepa. Xe
dikxomo di tšwa šakeng basadi
ba hlaba mekxōi ba re. "le He
le yēna a He a re time dija."
Xe dikxomo di fihla mo ba
yang banna ba ba di kxovang
ba hlaba mekxōi ba re. "Nana! Nana
ba tšweri ditšupa le ditšoka.
Xe basadi ba motse mo dikxomo

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

25

656

K34/84

di yang ba tšwa mekxasi "Mama"
ba tšwa ka maxae ba thwewe
mephene, dipatla le tše diigwe xo
thibela dikxomo xove di se tšene¹
Kxovong. Banna ba ba di Kxovong
xe ba bona basadi ba ~~ha~~ diva
byalo ba ba betša ka ditšupa tšä
bona xove ba thšäbe¹ xe basadi e
se mafšixa ba lwa le banna
xo fihlila ba bolaya nku xoba
puči Mo ditaba di ileng tšä ya
Kxole¹ basadi ba bolaya le xe e le
Kxomo. Xe di tšene baeng ba
rona motsäta xo lothšetsä xo wonye
motše motšwadi wa motšepa. Xe ba
dumetswe ba bala dikxomo ka
mebala ya tšona. Xe dikxomo e
ka ba lesome xoba šuwai xoba
tšä thšelila di lokile. Ba xana
fela xe di supa, Kaxove ba
ne le ne supelang ka menwana
ne sa lwe. Bosupa ke palo

5.656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

26

ya madimabe ka xe re šupa ka
monwana owe. Dikromo tšē šupang
xoba dipudi di lefywa xe lesōxana
le sentšē mothepa. Fao xo bonthša
ntwa. Xe mo xave xa dikromo tšē
šisitšweng xo ne sekulii. Ba Ha e
xana ba re: "re Ha e bofa. Ka usg,
xomme bakxonyana ba Ha nchša
pudi xoba nku ba re ke diwaka
tšā yōra. Xe xo na le pōō le yōna
ba Ha nka xove e faxolwe ka
kromo e ngwa xoba pudi xoba
nku. Xe ba dumeletswe byale
dipatla tšā boira di išwa ka
ntlong ba alilwa maxoxo ya
ba bakxonyane. Byale ba
apillwa dijo e ngwe ya dipudi
xoba kromo ya xo nywala e ya
belawa. Thapama xe ba jelo
ba ya caela. Ba fiwa leto
la kromo e hlabilweng le
phuthetswe ka letlalo la

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656 |

K34/84

27

la yōra xove ba yo bantšwā
batswadi ba lesōxana. Xe dikromo
di se tsā lehanā xa ba ba
hlabišī le dijō xa ba fiwe.
Ba ba busētsā xae ka tlala
xo fihlēla ba fetsā. Byale xo
nywala xo fedile.

lesōxana le ya xabo
mothepe xo tšwa ntle, bu re ke
xo ya "Thophing".

Kamoraxonyana batswadi ba
lesōxana bo lokišā xove a ya "Thophing"
xe a ya o sepela le moxwēvaxwe¹
e mong. Ba fiwa pridi xove ba
yē nayo. Xe bai fihla xabo mothepe
va eina lesorong xo fihlēla e
mong wa yotse a ba bena, xomme
a ba botšisa se ba se nyakang,
xe ba fetola ba tla re re tšile
tseba lesōvō. Byale phetolo¹ ya
boira e botšwa basadi ba tšing
ba ponela bananyana xove ba

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

28

K34/84

ba isē ka ntlong ba ba ašele¹
maxoxo. Banenyana ba motse ba
ya apeya a bai fe bakxōnyane dijo
Kamo ntlong Banenyana ba Kamoka
ba tla xo rōbala ka ntlong e tee
le bakxōnyane xotee le mothepa
yo a tšewaxo. Badi xoba nku e
ba tlilexo nayo¹ e ya hlabiwa
xwa lewa dinama. Kamovaxo¹
xa matšāna ba a lalla xomme
ba boela xae Banenyana le
bōna ba boela maxae a bōna.
Kamovaxo xa fao lesōxana le Kamo
itēla mothepa ka nakō e ngwe
le e ngwe e le vatang.

xo lokicikša lenyalo¹

xe batswadi ba lesōxana ba
nyaka ba xoxoxa, ba vomēla
mokeba xaka mothepa xo kopēla
xe bu dumeleane ba fana
lebaka le lekaneug la xo
itokiša. U Hise Kxomo xe a e Ha

5.656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

29

e ba nexo ke ya xo kxopela. Byale
xo thselwa mabêlê a mehlaba le
maupi a xo apera a ya silwa.
Morivi wa ngwetšê o tya pothwa
leetšê. xe xo phethilwe le mabyala
a betšê ba bo lesaxana ba rona
batho xo yo tsêya ngwetšê. xe ba
fihla. xo bolana kxona ya xo
vulela baeng kxoro. Pele nama
e lewa xo bitwa ngaka phêkola
ngwetšê le baeng le xo e beya xove
e se He¹ ya ba hlaxišetsä Kotsi. Ba
kxa matlakala a matala a dihlane
ba xotsä ka oina mollo¹ ka
moraleng, xomme xwa ba le
muši o montsi, ba tswalêla
manati ohle le mafasetivê.
Ka Ngaka ya fiša dihlane molloang.
Ngwetšê le methipana ba ovêla
muši o. Kamovaxo xa lebaka
ba a nthêwa ba hotswa ka maloko
a kxona e hlabileng. Ba Kxaxanthä

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

30

mokxophana wa phatlalatsa ya Kromo e mang
ke e mang a kxokelwa sebekana mo
thamang. Basadi ba ba apela
mokete. Basadi ba nwa byalwa
Mokete o lewa masekare. Ngwetši
le methipana ba tloa ka lekokeng
xe batho ba tloa tsipa ngwetši
ba e ja, ngwetši e ya thsaba
ya ya khuta ka moteng, xa ba xa
malome axwe. Malome axwe a mo
fa selo xoba a mo hlabisa a
vokala mone ya ba mokete wa
bobedi. Byale bakxonyana ba
ya laela ka xe ngwetši e iphilele
ba ya e nyaka xa philele ba
e hwetša. Xe ba mmora ba ma
hlisa. Byale ba laela xakotše,
xwa ve basexo ba tloa. Ba xabo
ngwetši ba mo fa sevoto sa
ditloa le lehlapilo la dilodi.
Tšes di bitšwa "Sevoto". Xe ba
tloa ba utšwa mexoma, diphele

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

856

K34/84

le dibyanana ke dingwe xove di
ba thuse keleng le ngwetša e diva
"sa mme se eme", ke xove e eme
ma xongwe le ma xongwe ma
diteela di hlakanang xoba le
ba thula meedi le dinokanisa. Ke
molao xo tsama xo emisä ngwetša
xove ba thileng xo ma tsipa ba
nthše dingo, le ba saka ba utwa
selo⁷ ba senyaxalélwa xaxolo
xe ba fihla xae dilo tšeo di
utswitšeng de buičšwa xae.
Sevope sa xomo le soira se xwele
xe. ngwetši e ya boradi, xotee le
letlalo. Tšē ke nea xo batswadi
ba lešxana le xo bonthšä xove
xo hlabilwe eng? moketeng?
Ba ba hišetseng ngwetši le bāna
ba fwa leto le letlo mohla ba
boela xae xove e be mmexo⁷.
Pele ba thičšeng ngwetši ba
boela moraxo ba dilca lapa, xe

S. 656⁽³⁾

K 34/84 E Sono

p. 1-49*

856

K34/84

32

e le lebaka la xo hlaxola ba
ya ba beya ngwana boisa
morato thimong. Methepana yona
e ya Kxonyeng. Pele ba sepela
ngwetši e ya laywa ya fiwa
dineo. Xe e sa le mothepa o
apešwa lexabi a dula lexoxong.
xa a be a šitše a na le ngwana
a sentšene xe a apave lexabi
le xona xa a dula lexoxong.
Mothepana e mong o a mo
apenela xwa dula yona lexoxong.
xe ngwetši e dutše Kxweddi
boxadi o ya laela, xomme
mmatswalaxe a rapa basadi
ba motse xwa setlwa ting.
Ba apeya ting yeo ba tholela
ka sevotong sela a thileng naso
ka ditlou xomme xo Kxethwa mosadi
e mong xove a mo iše xaxabo
ba re, "o buša dinao. Xe ba
filla mosadi yo o ya bexa

S. 656_(3*)

K 34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

33

xoume xasasa mmaxe' o bitsä
basadi xove ba Ho fa ting ya
yeo ba ne ke "boxöke" ba ngwana.
Ting e serwa ke mosadi yo a
sebung a ke a boye tseleng
xoba a hwelwa ke ngwana,
xwa nana xwa kxöbelwa dikxikole
dikxalabye le banna ba motse
xwa lewa xwa hlakya mekxosi.

Xe a se no fetsä dibeke tse
thavo xaxabo' mmaxe' o vapo
basadi xwa sethwa ting e ngwe
xo diwa le byalwa. Xe byala
bo hlotlilwe le ting e apeilwe
ba kxetha mosadi xoba ba ka bedi
xove ba mmusetse boxadi. Xe
ba fihla boxadi mmatewalaxe' o
biletsä basadi ting, byala
ba fiva banna xwa ngwathaxantle
xwa lewa byala ka xaxabo'. Xe
ba jile' bongwetši namile bo
fedile. Kamovaxo' xa lebaka

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

34

856 |

K34/84

xe e monyane yena a Hisha mosadi
wa pele o tsiva Kai lapeng a
fiwa "Pitsa" kexove a thoma xo
apera tsu xaxwe? Pitsa ye e ya
xo tsiva ke mosadi xa xatsa.
Byale o bishwa moxatsi motsete?
ba mo fa ngwanenyana wa xo
mo thusa.

xo achina ngwetši.

Mohlomong xe ba bo lesokana ba
sa hlōka kono ya xo kxopela
xone ba tle ba xovshe ngwetši
ya bona, ba ya mo kxopela
xone a tle boxadi a ho ba thusa
xo swava pen, kexove a tle xo ba
lemisa. Motho ya romelwa xo yo
kxopela mothepa yo, fela e swanetse
xo ba ka nku xoba pucl e seng
fela. Byale ba sila bupai
bupi ba mo nweša a feletšwa
ke banampana. Xe ba fihla moteng
ba ema lesorong. Ba ha ba ba hlatamela

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

35

^{K34/84}
ba isa buphi ka ntlong, jela
bōna ba sāla ba sa eme xove
ba ba tsehe ka puhi xoba nku.
Xe puhi. yo e ntlwatswe e swanetsi
xo ya xa xako mothepe kyale ba
tsena. U dula xo fihlila a fetsa
xo hlaxola kamoraxo o divelwa
ting a isa xae. Xe lebaka la
xo bura le fihlile o boyela
xo yo bura. Xe a feditse o fiwa
mabeli ka seroto ba mmusetsa
xae. Xe a fihla xae ba motse ba
ya bexelwa xomme yo mong le
yo mong o Hisa mabejana
xove ba tle ba okele a o xomme
ba dive byalwa. Ba isa Kxapa
e nqwe boxadi xomme ba bitsa
banna ba nwa byalwa byo.
Mokxonyana o ntlwa puhi xoba
nku xo kula monyako xove
a nwe byalwa byo. Xe ba
feditse xo nwa ba boela xae.

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

36

xe ngwananyana yo a ka ba le
ngwana ba bo lesaxana ba
roma motho xo yo tšeya ngwana
Batswadi ba mothepa ba Ha xana.
xe ba tšitšē kromo xoba nku
ba bas fa yeina xove ba mo
tšyêlê sa rivi xe tšewa seroto
sa dillos, lehlapêlô la dilloci le
thitelo xomme ba kxêtha batho xove
ba mo iše. xe ba fihla boradi
ting e ya sexwa mosadi a
phêpêla a hlakanetswa ke monna
yo a hoxo phêpêla le yeina a
hlakanetsa borokê byoo. xe ba lli
xo swanetsa xo nthšwa selo.
xwa fiwa ngwetšê xove e thōmê
xo diva mešomō ya ka xae.

Lehu

xe monna a huetswe ke mosadi
xo bolawa pudi a apava
letlalwana la yoina xo fihlila
mohla ba mo Hoša morivi.

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

856

K34/84

37

Ka tsātsi la xo thosa morivi xo
divwa byalwa metswalō kamoka
ya bitšwa. Mohlololedi o Kxa
byala byo' pelle a nwa xomme
a thewa, metswalō kamoka le
yona e na latela ka xo viyala
kamoxoxo xa fao metsixa e ya
hiswa xwa nweuwa byale ka mhlung
ba ve ba fetsisa sellō Mosadi wa
mohlololedi o diva byalo ka wa
monna. xa a etele felo' ka
lebaka lea. Morivi waxaxwe'
o ya kotwa xomme a tšeiswa
malamoxwe' xore a tsene a mo
fe' bana. Ngaka e ya ba abafa
xo thibela madimabele xo thibela
dipula. xa a sa dumelilwa
xo tsena ke monna e mang
xape' kxakala.

xo tsenwa la bobedi xa mohlololedi
Ba ve: "axa ntlo xodimo xa e ngwe."
Bana kamoka ba belerwang ke

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

656

38

K34/84

mohlōlōxadi ke ba mohlō. Xe
yena a nyaka xo ikēisa monna
e mony esexa molamoaxē lekhotla
le tšeya bana la ba isa xabo
monna. Le bana bas a ba
betšang le yena monna yoo
e tla ba xabo monna (mohlō).
Xe a nyaka xo mo nywala ba
tla xana ba ve: "O ka se axe
ntlo xodimo xa e ngwe".

Xe mohlōlōxadi wa monna
a tšeya labobedi.

Xe a nyaka xo nywala xapē
o tla ya xona lapeng lela a
tšeng mosadi wa pele. O tla
rona baseta xaxabo monna xove
ba yo "Ha divotwana". Kexove
ba kxopela mosadi. Baromiwa
bas ba swanetše xo nthā pudi
yoo e ka bolawang ya lwa,
ke ba xabo mosadi. Ba tla ja
nama yoo, xomme ya ve

S. 656_(3*)

K 34/84 E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

39

xe ba e ja, ba xabo mouna
ba Ha Kxopela xove na ve tla ja
le mang, xomme ba xabo mosadi
ba Ha Sipa o mang wa bana ba
bana ba basimane, ke tona xo
Sipa xobane ba Ha bona
mosadi. Xa ba Sipi e baxo
mosadi wa nnete yo a Hoxo
tšwa, xomme bana ba ba
boela moraxo. e Ha ve mohlaba
ba boya ya ba tona ba
bontšwa e bang mosadi
wa ^{thetso} nnete. Byale xo tšwa
dikxomo tša xo mo nywala.
fela e ka se ke ya ba
tše dintšé xo lekana le tše
ba nywalang mosadi wa pele
ka tšona. Xe ba xabo mosadi
ba sa dumele ba ba fa
kxomo fela ba ve xa ve
na mosadi o ve ka le fang
yena. Byale mouna o dumele

5.656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

40

656

K34/84

xo leka mo xongwe ~~xe ba kwana~~
 le batho ba xabo bona xona ba ka
 ya ba mo kxopiela mosadi. Xe ba
 sa dumelle xona a hwiile a se na
 nqwana, ba thia tsuya dikxomo
 tsela ba beng b nqwetsi ka
 tsona. Xe xo na le buria xona
 o ka se tshepe dikxomo.
 xo. tsewa ke lapa.

Mohlomang mothepa a tsewa ke
 lapa khotona a tsewa ke, dikxomo
 mo lapeng xo se na ^{lesaxana} nqwana.
 yeo e dumea ka batla la huetz
 tse latefang.
 Xe ka lapeng xo na le bananyane
 fela xo se tsa sweswana, e Ha re
 mohla bananyane kamoka ka
 tsewa batswadi ba sala ka le
 tee, byalo taba ye e thwimp
 xaxolo xe batswadi ba yo
 tsopala, ka xo hloka ye a
 ka ba thwising. Byale xe?

S. 656⁽³⁾

K34/84. E Sono

p. 1-49*

4

656

K34/84

ba nthōā dikxomo ba ya
 tšipa masadi xove a He a ba
 thuse xo dija mešomo ka xae
 ka dikxomo tjo ba ngwala
 mothepa yo a bexo a Ha tšipa
 ke tšixana xe le be le le xoi
 ke baka la xe mohlomong ba be
 ba tšene molato mo bathong ba
 xoka xe ba be ba mo mo
 tšiša ka baka la motšwala
 Mothepa yo o tšipa ke lapa
 xomme ba lapa le ba mo
 nyakela monna mo metšwala
 ya xabe xove ba mmelexice
 bana. Monna yo xa se
 moxatsaxwe wa metš. Moxatsaxwe
 ke mothepa moxadibaxwa yo
 a nywetšeng ka dikxomo
 tša xaxwe. Bana ba ba
 belexwang mo ba lapa. Papi
 bona ke yena moxadibo wa
 mma bona monye 'Kxouso tše

S. 656_(3*)

K34/84 E Sono

p. 1-49*

42

656

K34/84

nywetseng nupa' boina. Yena o
laola masadi yo, le monna
waxawe a ka se ke a Ha,
a ieka xo tsena tabeng tsä
masadi yo a tseng ke lapa.
Fela moxatibawe ke yena
masadi waxe. Ke yena yo a ka
nyakelaxo masadi yo monna wa
xo mallekisa bana, xomme bana
bano xe ba tsena dikxomo. Tsä
xo ba nywala di Ha xo yena,
xomme le bana ba basimane
ba nywalelwa ke yena.

Dinokwane

Mokxekolo le masimane

Kxale'kxale' xo be xo na le
mokxekolo le masimane. Masimane yo
e be e le modisi wa dikxomo.
Ya ve xe a disitse a boina
banna ba bangwe ba e Ha xo
yena ba Ha ba tsena kxomo
ya xo nona, ba sepela nayo'

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

43

ba fihla ba re re a e hlaba
ya ba palila, komme ba ya
xo bitsa mosimane ba re e Ha o
bolaya' kxomo ya xaxo e ya
re palila xe e sa hwe re Ha
bolaya weina Mosimane a re le mpho
marapo le makxofa. A nama are:
"Mohlaba kxomo ya xo noia e hwa
ya hwa". Ba e apela ya se
ke ya ba ya butswa, xape
bave "xe nama ye e sa butse
re Ha bolaya weina". A boyela
a re: "Mohlaba kxomo ya koko
ya xo noia butswa o be o
tsele marapong kxomo ya koko
e Ha boyela ya butswa ya ba
ya tswa le marapong. A
nama a re xe ba e fa a re
mpheng marapo ba xana, a re:
xe le xana ke Ha šakasä kxomo
yešo, ba nama ba mo fa. A
re xo tšya marapo ale a

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

44

Hoxa a sepela a re: "šalang le
e ja mavapo a kromo ya
koko ya xo noira le lena le
Ha noira la swana naya".
Bane: "Axe!" mosimane yo o ya
ve roxa o re o Ha ve fetosa
kromo a ve mmething" xe ba
ya xo yena ba ve ve Ha
mmetha a ba rapela a re le
se ke la mphetosa mpethanka
se le fetose. Ba nana ba mo
lesa. xe ba se no mo lesa
a namela seolo a letsa nakana
ya xaxwe' a re:

chakana swee, mmamaila swee"

"ke ya le naxa swee, mmamaila swee".

"ke ya le naxa swee, mmamaila swee"

nakana swee, mmamaila swee.

ke ya le naxa swee, mmamaila swee.

ke ya le naxa.

ke kwaxi xe a mo kwa a

tswa a re: li etla tsā mmafadi.

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

45

656

K34/84

u maxala kwena a phuti
wa Moletse motloko wa Kedise
ngwana' matlala a Moloto a
kathšane. Mošimane yeina a
fela a tšā a ve: "nakana
swel ke ya le naxa swel", byale
ka pele. Mo kxe kolo a ve di a
tšā tšāka tšā nmantho nahleba
kolobe. A ve: mokopha o ka a
mo fa wona, a ve: le marafa
a ka" a mo fa wona.

Mosadi le ngwana

Kxale' xo be xo na le mosadi
le bana ka n. leba le ingwe
mosadi yo a ve: "ve a thotho",
ngwananyana yeina a ve nua
nka se thole phuti tšā e botse
ye. Kamoka ba nama ba huxa
ngwananyana a sala ka utlong.
A ve le a setse mo nmaxe'

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

46

a mo tšitšē dijo. Mmaxe¹ xe a
mo tšitšā dijo o be a tle a opele
a ve: "Maduduwane, Maduduwane
e Ha o tšeyi baswa, baswa ba
morakeng." A name a kule a
tšeyi dijo a je.

ka tšitšē le lenqwe le kxēna
la kwa mmaxe¹ xe a opele a
tšitšē dijo. la nama la sāla
le Ha kamovaxo la boela ka
lentšū le lexolo la ve: "Maduduwane,
Maduduwane, e Ha o tšeyi¹ - baswa,
baswa ba morakeng". Maduduwane
a ve: Ha-ona nna nna xa nke
a vealo o tle a opele ka
lentšū le le sese. Lekxēna la
ve: o Ha lo ka. la nama la boela
moraxo la fihla la metsu mangwe
mangwana a bešitševexo malong
a sa fiša, xonne lentšū la swa
ya ba le le sese. la boela
moraxo la fihla la ve ka lentšū

S. 656^(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

656

K34/84

47

le le sise: "Madudumane, Madudumane
e Ha o tshelelwa, baswa, baswa ba
morakeng. Xe a bulu la mo
wawa la Sepela naye la fihla
la mo kxoka mathoding a ntlo.
ha nama la hlatswa dipitsa
xove oti a bolawe a apewe
Madudumane a ve xe a dutse
mathoding a ntlo a ve ntsonyana
yela nka ke nna yela. Lekema
la ve na Madudumane o neng.
Madudumane a ve ke ve dilo
tsa boexo di lala oti pema pema
mesela pema. Lekema la ve xo fetsa
xo hlatswa dipitsa la ya xo bitsa
bu xabo xove ba He' ba nnyaye.
Xe le sa sepetse xwa Ha leeba
xo madudumane la ve a ke
xo nute mano. leeba la mo
kota movivi la ve: tshelelwa movivi
o mong o a epelle ka morakeng
o mong ka kxorong, o mong

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

48

656

K34/84

lapeng, o mong ka mafuvi, o mong
ka ntlwaneng o name o thšabē
Maduduwane a diva byalo a
nama a Hšaba. Xe Makxena a
fihla a hwetsā maduduwane
a se xōra. Ba ve ve a bitsā
ba kwa lentšū le ve ka moraleng
le ve wee le le tengwe ka lapeng
le ka kxorong le ka ntlwaneng. Xe
ba ne ba ya mo latela ba hwetsā
šešēšē a ba timetšē ba xona ka
manyanane a maxolo.

Mašimane o vumilwe xa Kokwaxē[?]
Mašimane a be a vumilwe
ke mmaxe[?] xa kokwaxe[?] xo yo
tšeya ditloa. A mo latšea xone
a se ke a tšeya e ngwe ya
ditloa a e ja. Fela mašimane
a tšeya ye ngwe tseleng a e
ja. Xe a se no e ja dimpa tsā
xaxwe[?] tsā kokomoxa ya ba

S. 656_(3*)

K34/84. E Sono

p. 1-49*

49*

656 1

K34/84

~~momana. A belixa ngwana wa
 ngwananyana, komme a mo fihla
 ka mafusi. A tsina ka xae a
 na le dihlong. Mmaxe¹ a
 mmotšisa a ve o ve sa
 thabe. Mošinare a mo tanele
 a fela a ntse a tsetela a ka
 a ve ke a lwata. Basexo ve
 xo vobetšwe mmaxe¹ a kwa
 ngwana a ka ka mafusi. A
 ve xe a e šwa a hoetsa
 mošinare a mo nyantšha. Mošinare
 a laodiseu ka xo divaxetsing
 ka xona, komme mmaxe¹ a flaka
 xaxolo a šeya ngwana yo ya
 ba waxaxwe¹ ka xe a be a se
 na na ngwana.~~

Endo 656